

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2000

van de stichting

HET NATIONALE BALLET

Amsterdam

Amsterdam, 7 mei 2001

Voorwoord door Het Bestuur

Het bestuur van Het Nationale Ballet biedt de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en de Wethouder van Kunst en Cultuur van de gemeente Amsterdam het jaarverslag 2000 en de jaarrekening 2000 aan, zoals vastgesteld in de bestuursvergadering van 7 mei 2001 en voorzien van de verklaring van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Het algehele resultaat over 2000 stemt het bestuur tot tevredenheid. Het financiële resultaat is binnen de begroting gebleven, terwijl op artistiek gebied sprake was van voorstellingen op hoog niveau. De publieke belangstelling en waardering waren groot.

Het verslagjaar 2000 heeft met name ook in het kader gestaan van het opstellen van een beleidsplan voor de Kunstenplanperiode 2001-2004. De beoordeling van dit beleidsplan voor de Raad voor Cultuur en de Amsterdamse Kunstraad heeft tot veel discussie en onrust geleid. Het bestuur is echter blij te kunnen constateren dat de subsidiëring voor het komende jaar op een nagenoeg ongewijzigd niveau is zeker gesteld.

In het verslagjaar is het bestuur van stichting Het Nationale Ballet op 31 januari, 9 mei, 26 juni, 11 oktober en 20 november 2000 in vergadering bijeen geweest.

Na twee zittingsperiodes van elk vijf jaar is mevrouw E.H.C. Salomons in oktober 2000 afgetreden als bestuurslid van de stichting Het Nationale Ballet. Het bestuur heeft grote waardering voor de bijdragen die zij in die jaren aan het gezelschap heeft geleverd.

Per ultimo 2000 was het bestuur als volgt samengesteld:

Drs. M. de Jong, voorzitter
Mr. A. Kosto, vice-voorzitter/secretaris
Mr. J.Ch. L. Kuiper, penningmeester
H. Ebbelaar

Het bestuur spreekt zijn erkentelijkheid uit jegens de directie en alle bij het ballet en het balletpubliek betrokken medewerkers in Het Muziektheater.

Namens het bestuur van de
Stichting HET NATIONALE BALLET

Drs. M. de Jong
voorzitter

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

Voorwoord	2
<u>Deel I: Verslag van de directie</u>	
1. Inleiding	4
2. Producties	6
3. Educatie	8
4. Organisatie	9
5. Financieel verslag	10
<u>Deel II: Jaarrekening 2000</u>	
1. Balans per 31 december 2000	13
2. Functionele exploitatierekening	15
3. Kasstroomoverzicht	16
4. Categoriele exploitatierekening	17
5. Algemene toelichting	18
6. Toelichting op de balans	20
7. Toelichting op de exploitatierekening	25
<u>Deel III: Overige gegevens</u>	
Accountantsverklaring	31
Gebeurtenissen na balansdatum en bestemming resultaat	32
<u>Deel IV: Bijlagen:</u>	
1. Overzicht aantal voorstellingen en bezoekers per productie	33
2. Personeelsbestand in fte's naar afdeling	35

Alle bedragen in dit rapport luiden in duizenden guldens, tenzij anders vermeld.

I Verslag van de directie

1 Inleiding

Het afgelopen jaar is voor Het Nationale Ballet op veel fronten een rumoerig jaar gebleken. De procedures rond de Cultuurnota en het Kunstenplan 2001-2004 van resp. de staatssecretaris van OC&W en de wethouder voor cultuur van de gemeente Amsterdam en de in dat kader uitgebrachte adviezen van de Raad voor Cultuur en de Amsterdamse Kunstraad hebben de gemoederen aardig bezig gehouden, zowel binnen als buiten het gezelschap. Daarbij viel het allesbehalve gelukkig uit dat voorafgaand aan het adviestraject een kritisch, maar opbouwend bedoeld rapport van de ondernemingsraad van HNB over het functioneren van de artistieke leiding door derden naar buiten werd gebracht. Publieke belangstelling voor een interne zaak is nooit een goed recept voor een snelle oplossing van problemen gebleken. In dit geval kwam daar als extra complicatie bij dat de latere adviezen vaak geheel ten onrechte tegen de achtergrond van de interne strubbelingen werden gezien waardoor het beeld ontstond van een gezelschap dat in moeilijkheden verkeerde.

De werkelijkheid was in 2000 echter geheel anders. Op veel fronten, zeker het artistieke, werd uitstekend gepresteerd. De voorstellingen werden door de dansers op toenemend hoog niveau uitgevoerd, zodat de lijn die de twee bovengenoemde adviesraden al in voorgaande jaren constateerden ook dit jaar werd voortgezet. Zoals gebruikelijk werd bestaand repertoire afgewisseld met geheel nieuwe of voor ons gezelschap nieuwe producties. In het programma waren maar liefst zes wereld- en twee Nederlandse premières opgenomen. De bezoekersaantallen (en dus bezettingsgraden) bleven hoog. Ook dit jaar weer was Het Nationale Ballet na de drie grote orkesten en de opera de vijfde publiekstrekker in Nederland. Wat recettes betreft staat het gezelschap zelfs op een derde plaats. Het is jammer dat dit feit niet altijd op dezelfde wijze wordt gewaardeerd als de uitgangspunten over publieksbereik in de Cultuurnota doen vermoeden. De inkomsten en uitgaven bewogen zich binnen de vooraf vastgestelde marges, aan het eind van het jaar resulterend in een gezonde financiële positie.

Als het beeld en de werkelijkheid zo van elkaar verschillen dan rijst vanzelf de vrees dat het 'buiten' ontstane beeld vroeg of laat ook de werkelijkheid zal aantasten, het scenario van de *self-fulfilling prophecy*. We zullen daar alert op moeten zijn en misschien zo nu en dan eens wat meer uitgesproken voor onszelf moeten opkomen. Immers, in het afgelopen jaar is wel gebleken dat lang niet iedereen onze visie deelt over de waarde van een klassiek gezelschap binnen het culturele stelsel. Er heerst in brede kring een bijna kritiekloze waardering van 'het nieuwe'. Tegen die achtergrond steekt een eeuwenoud klassiek ballet soms maar magertjes af. Hoe goed het ook wordt uitgevoerd, hoe veel bezoekers er ook naar komen kijken.

In zijn speech bij de uitreiking van de Erasmusprijs heeft Hans van Manen voortreffelijk onder woorden gebracht wat de waarde van het traditionele repertoire is bij de beoordeling en beleving van het hedendaagse genre. Wij sluiten ons volledig bij zijn conclusies op dat gebied aan.

De samengevoegde waarde van de ervaring, de kennis, het talent en het repertoire van Het Nationale Ballet gaat ver uit boven de bedragen die jaarlijks aan subsidie worden besteed. De steeds verder doorgevoerde versterking van het danserstableau, de uitbreiding en vernieuwing van het repertoire, de groeiende belangstelling vanuit het buitenland zijn allemaal zowel tekenen van als voorwaarden voor een doorgroeien van het gezelschap naar de wereldtop. Als het om pure prestaties gaat, dan heeft het gezelschap volgens velen die positie al bereikt. Het gaat er de komende jaren om dat die erkenning ook op andere gebieden en bij een bredere groep tot stand gaat komen.

Het ambitieniveau van het gezelschap, zoals we dat beschreven hebben in het in december 1999 ingediende beleidsplan, heeft tot veel discussies geleid. Uit de reacties maken wij op dat wij er niet altijd in geslaagd zijn onze bedoelingen duidelijk over te brengen. Het gevolg daarvan was een korting op het gevraagde subsidiebedrag en adviezen die soms tegenstrijdig en overwegend kritisch waren. We kunnen thans alleen maar met enige tevredenheid vaststellen dat ons een herkansing wordt geboden, nu de staatssecretaris en de wethouder ons om een nieuw plan hebben gevraagd.

Natuurlijk kunnen we er niet omheen dat er binnen het gezelschap misschien wel eensgezindheid bestaat over wat we hebben gepresteerd, maar dat er een zekere onvrede heerst over de manier waarop die prestaties tot stand zijn gekomen. Dit soort problemen is weliswaar in artistiek gedreven gezelschappen niet ongewoon, maar daarom nog niet acceptabel. Het oplossen ervan heeft binnen bestuur en directie de allerhoogste prioriteit. Maar wij zijn er tevens van overtuigd dat alleen interne beoordelingen en overleg tot een duurzame oplossing kunnen leiden.

Juist in deze rumoerige tijden zijn wij veel dank verschuldigd aan de medewerkers, zowel van Het Nationale Ballet zelf als van de stichting Het Muziektheater, waarmee we in een intensieve samenwerking verenigd zijn. Dank ook aan de medewerkers van het Nederlands Balletorkest en alle andere musici, solisten, figuranten, ontwerpers en choreografen die aan onze producties hebben meegewerkt. Heel vaak zijn persoonlijke gevoelens en prioriteiten ondergeschikt gemaakt aan de belangen van de groep als geheel. Dat vormt de basis waarop wij zoveel moois en ontroerends tot stand kunnen brengen.

Veel dank ook aan ons trouwe en nieuwe publiek en vooral aan de Vrienden van HNB.

De staatssecretaris mag dan HNB bij de benoeming van boegbeelden van de Nederlandse cultuur even over het hoofd hebben gezien, uit het enthousiasme van ons publiek is gebleken dat de feitelijke waardering mogelijk nog hoger uitvalt. "Een kanjer-gezelschap", schreef een recensent onlangs. In die benaming kunnen wij ons goed vinden.

Wayne Eagling, artistiek directeur

Jaap Mulders, zakelijk directeur

2. Producties

2.1 In Amsterdam

Dat HNB nieuwe ontwikkelingen bepaald niet schuwt is in dit eerste jaar van het nieuwe millennium duidelijk gebleken. Maar liefst zes wereldpremières zagen het licht. De eerste twee maakten onderdeel uit van het Stravinsky-festival in februari waarin twee triple-bills in afwisseling werden uitgevoerd. In de A-serie een geheel nieuwe *Sacre du Printemps* van Wayne Eagling voorafgegaan door *Apollon Musagète* en gevolgd door *Violin Concerto*, beide van George Balanchine. In de B-serie gebruikte Krzysztof Pastor een minder bekend lied van Stravinsky, *Do not go gentle*, en een eveneens weinig gespeeld celloconcert voor een nieuwe, gelijknamige choreografie. Voorafgegaan door *Symphony in Three Movements* van George Balanchine en gevolgd door van Les Noces van Nijinska.

Het tweede programma bevatte drie hernemingen van balletten van de 'eigen' choreografen, Toer van Schayk (*Zoals Orpheus*), Ted Brandsen (*Four Sections*) en Wayne Eagling (*Frankenstein, the modern Prometheus*). In mei volgden vijf uitverkochte voorstellingen van een Hans van Manen programma in Carré. Het feestelijke *Black Cake* werd gevolgd door de derde wereldpremière van het jaar, het speciaal in opdracht van Carré gemaakte *Bach Pieces*. Het programma sloot af met het onvolprezen *Live*. Eerste soliste Coleen Davis nam met dit ballet afscheid, 25 jaar nadat ze met hetzelfde ballet, in hetzelfde theater bij ons gezelschap begon.

In het kader van de 250e sterfdag van Johann Sebastian Bach stond in juni een Bach-programma geprogrammeerd, dat opnieuw twee wereldpremières bevatte. David Dawson opende met *A Million Kisses to my Skin*, zijn tweede creatie voor HNB. Gevolgd door een herneming van het tweede deel van *Artifact* van William Forsythe. Het programma werd stijlvol afgesloten door het tweede nieuwe werk van Krzysztof Pastor, *In Light and Shadow*.

In het kader van de zomer-programmering van Het Muziektheater, dat om de drie jaar door HNB wordt verzorgd, volgden begin juli zes zeer uitzonderlijke voorstellingen. De naam, *Access All Areas*, geeft al aan dat de choreografen, Rehda Benteifour en Ashley Page, optimaal gebruik maakten van het feit dat het hele toneelgebied ter beschikking stond. Zowel publiek als dansers werden over hoofd-, zij- en achtertoneel verspreid, met een afsluitend deel in de grote operastudio. Daar bewogen vier dansers zich over een doorzichtige vloer, vlak boven de hoofden van het rondwandele publiek. Het programma werd begeleid door de Slagwerkgroep Den Haag, die op onverwachte plaatsen stonden opgesteld om de deels speciaal voor deze productie gecomponeerde muziek ten gehore te brengen.

Het seizoen 2000-2001 begon in september met het repertoire waarmee Het Nationale Ballet een wereldwijde reputatie heeft opgebouwd, een programma rond George Balanchine. Naast hernemingen van *The Four Temperaments*, *Capriccio voor piano en orkest* en *Symphony in C* werd de voor HNB nieuwe pas-de-deux *Duo Concertant* uitgevoerd. De serie programma's werd opgedragen aan Reuven Voremberg, die per 1 februari 2000 met pensioen is gegaan. Na meer dan 40 jaar bij het gezelschap werkzaam te zijn geweest, eerst als danser later als balletmeester en tenslotte als hoofd artistieke staf. Hij werd op de première-avond verrast met een zeer verdiende koninklijke onderscheiding. In oktober volgde een herneming van *The Sleeping Beauty* in de versie van Sir Peter Wright, op basis van de choreografie van Marius Petipa. Dat dit ballet nog niets aan aantrekkelijkheid heeft ingeboet blijkt wel uit de hoge bezettingscijfers.

Het jaar werd afgesloten met een serie voorstellingen van de *Notenkraker en Muizenkoning*. Toen Wayne Eagling en Toer van Schayk in 1996 deze nieuwe versie van het aloude verhaal het licht lieten zien bestond er een stille hoop dat daarmee een *Notenkraker*-traditie in Nederland zou ontstaan. Maar dat het zo succesvol zou worden als nu het geval is zullen toch maar weinigen hebben voorzien. De cijfers spreken hier voor zich. De vijfde serie voorstellingen binnen vijf jaar, in totaal 78 voorstellingen en meer dan 100.000 bezoekers. Ook deze reeks was weer zeer succesvol: een bezettingsgraad van 99% met als absoluut hoogtepunt een rechtstreekse tv-uitzending op Oudejaarsmiddag, die meer dan 175.000 kijkers trok met een waardering van 7,9.

2.2 Binnenlandse tournees

Zoals gebruikelijk werd zowel in het voor- als in het najaar een tournee in het binnenland uitgevoerd. In mei bestond het programma uit een selectie uit de twee Stravinsky-programma's van februari. In november stond het programma, hoe kon het ook anders, in het teken van de Erasmus-prijs die op 3 november aan Hans van Manen werd uitgereikt. De Hommage aan Hans bestond uit *The Four Temperaments* van zijn grote inspirator George Balanchine en uit een selectie van zijn 'eigen' werken, zoals het betoverende *Trois Gnossiennes*, het nieuwe *Bach Pieces* en het immer feestelijke *Black Cake*. Ook van het Balanchine-programma en van *Sleeping Beauty* stonden voorstellingen buiten Amsterdam geprogrammeerd.

In totaal werden in deze tournees 30 voorstellingen in 15 steden gegeven, waarvan een in Leverkusen.

Naast deze 'reguliere' tournees werd aan twee bijzondere projecten meegewerkt die Het Nationale Ballet in theaters in Nederland bracht waar het maar zelden of nooit eerder te zien is geweest.

Uit een initiatief voor extra promotionele aandacht voor dans is het concept van de Danscombinatie voortgekomen. In 2000 werkten HNB, Dansgroep Krzistina de Châtel en de dansgroep Leine & Roebana samen in een tournee langs 25, merendeels kleinere theaters. Zo kreeg het publiek de mogelijkheid om op dezelfde avond met verschillende dansstijlen kennis te maken. Weliswaar verschilden de bezettingspercentages per theater zeer sterk, toch is het hele project kennelijk zo succesvol gebleken dat een tweede versie (ditmaal met Rotterdamse dansgroepen) in 2001 wordt uitgevoerd en de schema's voor een derde serie inmiddels zijn ingevuld.

Op verzoek van de Nationale Balletacademie is medewerking verleend aan een serie van acht voorstellingen van 'Voetspoor van de Dans' waarin door studenten van de academie de ontwikkeling en vorming van een klassieke balletdanser(es) wordt getoond. Deze serie wordt in het voorjaar van 2001 voortgezet.

2.3 Buitenlandse tournees

In de laatste jaren was al een voorzichtige stijgende trend van meer aanvragen uit het buitenland zichtbaar. In 2000 is die lijn nadrukkelijk voortgezet, waarbij de tournee naar Brazilië in april een duidelijk hoogtepunt vormde. Naast optredens in Rio de Janeiro (2) en Sao Paulo (3) werd in de laatste stad ook een speciale kindervoorstelling gegeven, waarbij het tweede deel van Artifact (William Forsythe) werd 'ontleed'. Zelden hebben we met zoveel enthousiasme kinderen eerst mee zien doen op het toneel om de bewegingen van de Mud Woman te imiteren, om later de volledige uitvoering van begin tot eind daadwerkelijk te 'belevén'. Deze succesvolle formule wordt inmiddels ook in jeugdvoorstellingen in Nederland toegepast.

In juni volgde een korte tournee met twee voorstellingen in Marburg (Duitsland).

3. Educatie

De educatieve activiteiten van HNB worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met De Nederlandse Opera en Het Muziektheater door een gezamenlijke educatieve dienst. Een belangrijk onderdeel van de educatieve activiteiten wordt gevormd door de uitgebreide rondleidingen in het theater, waarvoor zowel ouderen als jongeren zich zowel collectief als individueel aanmelden. Jaarlijks worden ruim 5000 personen rondgeleid, waarvan ongeveer de helft jonger dan achttien jaar.

Gezien de (terecht) grote aandacht voor kunsteducatie volgt hier een overzicht van de activiteiten van de Educatieve Dienst waarin dans of ballet een centrale rol spelen.

3.1 Docententrainingen

Een van de problemen bij de invoering van het vak Culturele en Kunstzinnige Vorming (CKV) is dat de docenten CKV zelf vaak onvoldoende thuis zijn in de podiumkunsten, zeker niet in opera en ballet. Om daaraan tegemoet te komen heeft de Educatieve Dienst een speciale CKV-training ontwikkeld, om docenten wegwijs te maken in opera en ballet en ze daardoor beter in staat te stellen hun leerlingen voor te bereiden op voorstellingen. Deze 'train the trainers'-aanpak is gericht op de lange termijn: Een enthousiaste en getrainde docent bereikt indirect veel meer CKV-leerlingen dan Het Muziektheater zelf zou kunnen bereiken.

3.2 Educatie-projecten

Deze projecten zijn gericht op de bovenbouw van het middelbaar onderwijs. Belangrijke uitgangspunten zijn het stimuleren van de verbeelding en het ontwikkelen van een kritische kijk- en luisterhouding. De leerlingen worden voorbereid op het bezoek aan de voorstelling door middel van een backstage-rondleiding en een workshop. Voorafgaand aan dit dagprogramma krijgen de leerlingen lesmateriaal dat speciaal is ontwikkeld en aansluit bij de CKV-thema's. De rondleiding achter de schermen wordt op maat gemaakt, dat wil zeggen dat naast algemene informatie over Het Muziektheater zoveel mogelijk wordt ingegaan op het productieproces rondom de te bezoeken voorstelling.

De workshop is bedoeld om de leerlingen zoveel mogelijk zelf aan het werk te zetten. Door middel van eenvoudige opdrachten krijgen ze inzicht in de keuzes die de choreograaf of regisseur heeft moeten maken. Voor veel leerlingen zijn opera, ballet, moderne dans en (muziek-)theater onbekende fenomenen, waarover de nodige vooroordelen bestaan. In de workshops wordt aangesloten bij de belevingswereld van de leerlingen zelf.

Per jaar zijn er in totaal 25 projecten, verdeeld over ± zeven producties. In 2000 werden voor HNB projecten rondom *The Sleeping Beauty* en *Notenkraker en Muizenkoning* ontwikkeld (in totaal 26 workshops waaraan per keer ongeveer 15 leerlingen deelnemen, in totaal 500 leerlingen).

3.3 Basisscholen

Om aan de vraag naar extra capaciteit te voldoen wordt een aantal (voor)generales opengesteld voor scholieren. Afhankelijk van de aard van de voorstelling wordt dan een korte inleiding gegeven. HNB stelde dit jaar twee voorgenerales open, een voor basisscholieren, de ander voor CKV-leerlingen (telkens 500 à 600 scholieren). Tevens werd voor ca. 500 leerlingen uit zogenaamde 'kansarme' scholen (vooral uit Amsterdam Zuidoost) een speciaal aangepast programma gemaakt rond *The Sleeping Beauty*. Eveneens voor basisschoolleerlingen maakte Het Muziektheater in het kader van de jaarlijkse Amsterdamse Kunstschooldag in maart een eigen productie, *De wraak van de portier*, die tweemaal werd opgevoerd voor in totaal zestienhonderd leerlingen.

3.4 Samenwerking met anderen

In verschillende projecten wordt met andere educatieve diensten samengewerkt. Zo is in september een bijdrage geleverd aan een programma van Het Nederlands Balletorkest 'Van Tutu tot Trompet', bij twee voorstellingen in Amsterdam (in het Concertgebouw en in het AMC).

3.5 Inleidingen bij HNB-voorstellingen

De eerder genoemde activiteiten richten zich op jongeren, maar ook de minder jongeren worden niet vergeten. Regelmatig zijn er voorafgaand aan voorstellingen inleidingen voor een algemeen publiek, vaak bestaand uit een gesprek met een van de dansers van HNB. In het voorjaar is dit gebeurd bij het Stravinsky-programma, in november bij het tournee programma 'Hommage aan Hans van Manen.'

4 Organisatie

4.1 Personeelsbeleid

Zoals elk jaar deden zich in het danserstableau weer een aantal wijzigingen voor. Naast een negental dansers die het gezelschap verlieten om hun loopbaan, al dan niet dansend, elders voort te zetten, beëindigden dit jaar een aantal dansers die lange tijd gezichtsbepalend voor HNB zijn geweest hun glansrijke carrière. In februari nam Valerie Valentine afscheid na ruim 21 jaar bij HNB te hebben gedanst. De grote waardering die het gezelschap voor haar artistieke prestaties heeft werd ondermeer bevestigd door een brede deelname aan een door haar georganiseerd benefiet-gala op, hoe kan het ook anders, Valentijnsdag. Heel bijzonder en ontroerend was het afscheid van Coleen Davis in mei. In Carré danste zij hetzelfde ballet, *Live* van Hans van Manen, waarmee zij 25 jaar eerder haar carrière bij HNB, in hetzelfde theater begon. Wim Broeckx beëindigde zijn loopbaan als actieve danser in juni in Marburg. Vanaf die tijd is hij actief als assistent van de artistiek directeur. Helaas heeft hij inmiddels besloten om deze functie aan het eind van het lopende seizoen weer neer te leggen. De verwachting dat onze artistieke staf blijvend zou worden versterkt met deze gedreven professional en gewaardeerde persoonlijkheid zal derhalve niet ingelost worden.

Gedurende het gehele jaar is door tientallen dansers uit alle uithoeken van de wereld auditie gedaan. Uit deze groep werden uiteindelijk 13 nieuwe dansers aangesteld. Daarnaast is in het kader van het project 'Voetsporen van de Dans' aan zeven (ex)-studenten van de balletacademie een stagecontract voor zeven maanden aangeboden.

Ook in de zakelijke staf deden zich een aantal wijzigingen voor.

Het cijfer met betrekking tot het ziekteverzuim lieten een lichte achteruitgang zien. Daarbij moet worden aangetekend dat in deze cijfers ook de lastig beheersbare blessures zijn opgenomen. Het voorkomen en zo snel mogelijk herstellen daarvan blijft een belangrijk uitgangspunt van het beleid. Een probleem daarbij wordt gevormd door de kwaliteit van de door ons gebruikte dansvloeren. De reeds lang geleden gestarte zoektocht naar vloeren die als vervanging van de huidige kunnen dienen, heeft tot nu toe geen aanvaardbaar resultaat opgeleverd. Inmiddels heeft de nieuw gevormde afdeling 'Planning en Projecten' van de Technische Organisatie Muziektheater zich over dit probleem gebogen. We verwachten in de zomer van 2001 tot vervanging over te kunnen gaan.

4.2 Doorstroming

Wat de doorstroming van jong talent betreft heeft HNB te maken met twee groepen: de dansers en de choreografen. Voor de dansers geldt dat doorstroming als het ware 'ingebakken' zit in de structuur van het in rangen ingedeelde dansers-tableau. De meeste dansers komen als adspirant, als leerling of in de rang van corps-de-ballet bij het gezelschap binnen. Of vervolgens de lange weg langs de vier overige rangen tot uiteindelijk 1e of 2e solist wordt gemaakt en in welk tempo dat gebeurt, hangt in sterke mate af van de prestaties die door de betrokkene zelf worden geleverd. Natuurlijk speelt ook de begeleiding door de artistieke staf en de beoordeling door (uiteindelijk) de artistiek directeur daarbij een rol. De kwaliteit van het gezelschap als geheel is in belangrijke mate afhankelijk van een goed functionerend promotie- en aannamebeleid.

Het ontwikkelen van choreografische talenten ligt voor een klassiek balletgezelschap veel moeilijker. Dat komt enerzijds door de sterke nadruk die bij een klassiek gezelschap ligt op het uitvoeren van bestaand, al dan niet voor Nederland nieuw, materiaal. Daardoor blijft veel minder ruimte over voor geheel nieuwe choreografiën dan bij moderne dansgroepen het geval is. Binnen die beperkte ruimte moet primair plaats worden gemaakt voor de min of meer vaste choreografen, zoals huischoreograaf Toer van Schayk, Krzysztof Pastor, Dave Dawson en Hans van Manen, die overigens allen uit 'eigen kweek' stammen. Daarnaast worden zo nu en dan internationaal bekend staande choreografen uitgenodigd een nieuw werk speciaal voor HNB te maken.

Natuurlijk heeft het gezelschap ook een zekere verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen van mogelijke choreografische talenten bij de eigen dansers. Dat heeft, zelfs in het recente verleden, interessante resultaten opgeleverd. Workshops zijn daarvoor een geëigend middel. Daarvoor is het echter wel noodzakelijk dat er belangstelling voor bestaat bij de dansers zelf, hetgeen niet altijd het geval is. Om die reden vond de voor 2000 geplande workshop geen doorgang. Voor het lopende jaar is opnieuw een workshop in het voorjaar gepland.

5. Financieel verslag

5.1 Resultaat

Het exploitatieresultaat over 2000 bedraagt nadelig f 201.000, begroot was nadelig f 364.000. Na onttrekking van het exploitatieresultaat aan de algemene reserve bedraagt deze ultimo 2000 f 2.957.000.

De uitgaven in 2000 zijn f 720.000 hoger dan begroot (begroot f 24.219.000, werkelijk f 24.939.000), terwijl aan de inkomstenkant de opbrengst van voorstellingen f 452.000 (begroot f 4.261.000, werkelijk f 4.713.000), de subsidies f 248.000 (begroot f 19.069.000, werkelijk f 19.317.000) en de overige baten f 183.000 (begroot f 525.000, werkelijk f 708.000) hoger dan begroot zijn.

De hoger dan begrote uitgaven worden vrijwel volledig veroorzaakt door de productiegerelateerde kosten. De productiegerelateerde personeelslasten zijn f 534.000 hoger dan begroot (begroot f 1.381.000, werkelijk f 1.915.000), terwijl de productiegerelateerde materiële lasten f 639.000 hoger dan begroot zijn (begroot f 3.553.000, werkelijk f 4.192.000). Een belangrijke oorzaak van deze grote afwijkingen ten opzichte van de begroting is de onduidelijkheid, die er op het tijdstip van het opstellen van de begroting bestond ten aanzien van de kosten van de voorgenomen programmering. De kosten, en ook de opbrengsten, van de buitenlandse tournees waren nog niet bekend en zijn buiten de begroting gelaten.

In de toelichting op de exploitatierekening (pag. 25 e.v.) wordt aangegeven op welke posten er over- resp. onderschrijdingen zijn en wat de oorzaken daarvan zijn.

5.2 Eigen inkomsten

Het percentage eigen inkomsten is gedaald van 24 in 1999 naar 22 in 2000. Deze daling wordt met name veroorzaakt door de ten opzichte van 1999 sterke toename, met ruim 11% van de kosten, terwijl de eigen inkomsten nagenoeg gelijk bleven.

5.3 Financiële ontwikkelingen 1997-2000

De financiële positie van de stichting was bij de aanvang van de lopende kunstenplanperiode zeer zorgelijk. Het eigen vermogen bedroeg per 1 januari 1997 negatief f 377.000, terwijl de vooruitzichten bij ongewijzigd beleid voor de komende jaren slecht waren.

Ten einde deze ontwikkeling te keren was de stichting genoodzaakt om ingrijpende maatregelen te nemen die tot doel hadden de kosten te verminderen en de opbrengsten te verhogen. Het verminderen van de kosten is o.a. gerealiseerd door het tijdelijk terugbrengen van het aantal dansers van 82 naar 78, het reduceren van de overhead (de functie van adjunct-zakelijk directeur is komen te vervallen) en het beheersen van de productie-gerelateerde kosten. Het verhogen van de opbrengsten is gerealiseerd door de toename van de publieksparticipatie welke mede te danken is aan een zeer zorgvuldig marketingbeleid.

Het is dan ook zeer verheugend te kunnen constateren dat de financiële positie van de stichting dusdanig verbeterd is dat er sprake is van een financieel gezonde huishouding, hetgeen mag blijken uit een eigen vermogen van f 2.957.000 ultimo 2000 en, nog belangrijker, het weer terugbrengen op het oude niveau van het tableau de la troupe; in casu 82 dansers.

5.4 Toekomstverwachtingen

5.4.1 Kunstenplanperiode 2001-2004

Vanuit financieel oogpunt gaat HNB in de nieuwe Kunstenplanperiode aanzienlijk zwaarder weer tegemoet dan in laatste periode het geval is geweest.

Een combinatie van factoren ligt daaraan ten grondslag. De belangrijkste daarvan wordt gevormd door de sterke stijging van de productie-gerelateerde kosten. In praktisch alle door derden bepaalde sectoren (rechten van choreografen en ontwerpers, materiële kosten, uitvoerende musici en dirigenten) zijn de vraagprijzen de laatste jaren continu zeer sterk gestegen. De zwakke positie van de gulden (euro) ten opzichte van de dollar en het pond hebben hieraan een extra bijdrage geleverd.

Daarnaast heeft HNB zich voorgenomen in de komende jaren op de binnenlandse tournees bij voorkeur de grotere, avondvullende klassiekers te brengen. De kosten die hiermee gepaard gaan zijn juist de laatste tijd meer dan gemiddeld gestegen door de nieuwe Arbo- en Arbeidstijden wetgeving. Daarnaast komen de extra reis- en verblijfskosten van de orkesten voor onze rekening. Dat ook de transportkosten voor de eigen dansers en de technische benodigdheden veel hoger uitvallen dan bij de 'kleinere' tournees, zal niet verbazen. Zoals bekend is de voor deze tournees gevraagde bescheiden verhoging van de subsidie niet toegekend, en is zelfs een subsidiekorting opgelegd. Naast het feit dat wij sterk in het door ons ingediende plan geloven, was de planning voor de komende seizoenen echter reeds zo ver gevorderd dat de verplichtingen al waren aangegaan op het moment dat over de subsidies werd besloten. In het nieuw in te dienen beleidsplan zullen wij deze problematiek nader aan de orde stellen.

Ook de grotere aandacht voor buitenlandse tournees levert voorlopig nog een stijging in de kosten op. Weliswaar is en blijft het ons uitgangspunt dat de inkomsten uit een buitenlandse tournee de directe kosten ervan moeten overtreffen, een feit is dat we ons nog niet kunnen permitteren zodanige uitkoopsommen te vragen dat ook alle indirecte kosten (basiswerktijden van dansers, tijd besteed door artistieke en zakelijke staf, etc) worden gedekt. Geleidelijk aan zal hier echter verbetering in komen.

5.4.2 Kosten- en opbrengstentoekening

Met ingang van 2001 wordt, in eerste instantie het Het Muziektheater (MT) maar met directe gevolgen voor Het Nationale Ballet (HNB) en De Nederlandse Opera (DNO), een systeem van kosten- en opbrengstentoekening operationeel, waarbij 2001 als proefjaar geldt, dat een beter inzicht moet geven in het verloop van de kosten en de opbrengsten, en in de factoren ("drivers") die de hoogte ervan bepalen.

De doelstelling ervan is tweeledig. In de eerste plaats geeft een beter inzicht in de kosten en opbrengsten en in de "drivers" ervan de budgethouders de mogelijkheid om tijdiger en gericht te sturen, hetgeen op termijn tot een kostenreductie en opbrengstenverhoging kan leiden. In de tweede plaats zullen de gezelschappen, waaronder HNB, de kosten in rekening gebracht krijgen die zij ook in feite veroorzaken. Dit leidt tot meer reële financiële verhoudingen en tot een groter kostenbewustzijn.

5.4.3 Uniformering bespelingvoorwaarden

Inmiddels zijn er principe-afspraken gemaakt over de uniformering van de financiële condities waaronder HNB, DNO en Gastprogrammering Het Muziektheater bespelen. Aangezien dit en het systeem van kosten- en opbrengstentoekening tot het verschuiven van subsidiestromen kan leiden, dient hieraan medewerking te worden verleend door de subsidiënten, i.c. de Gemeente Amsterdam en het Ministerie van OCenW, van de betrokken partijen. Overleg dienaangaande zal op zijn vroegst met ingang van 2002 tot een feitelijke uniformering van de bespelingvoorwaarden leiden.

5.5 Uitgangspunt voor vergelijking exploitatierekening en begroting

Het uitgangspunt voor vergelijking van de rekening is de begroting d.d. 22 november 1999. Deze sluit, uitgaande van een te verwachten subsidie van het Ministerie van OCenW van f 9.368.000 en een te verwachten subsidie van de Gemeente Amsterdam van f 9.701.000, met een tekort van f 364.000.

5.6 Subsidiëring 2000

Het Ministerie van OCenW heeft voor 2000 een subsidie beschikbaar gesteld van f 9.414.089. Het subsidie is beschikbaar gesteld met de schrijvens d.d. 3 november 1998 (K/AZ/98/46157) en d.d. 16 oktober 2000 (K/AZ/2000/35991).

De Gemeente Amsterdam heeft voor 2000 een subsidie beschikbaar gesteld van f 9.903.318. Het subsidie is beschikbaar gesteld met het schrijven d.d. 29 mei 2000 (99/3285).

5.7 Financiële positie

De netto vlottende middelen ultimo 2000 bedragen f 3.764.000 tegenover f 4.170.000 ultimo 1999.

Per 31 december 2000 is de liquiditeitspositie ten opzichte van de vorige balansdatum verminderd.

De ontwikkeling van de quick-ratio is als volgt:

2000: 2,09
1999: 2,31

De verminderde liquiditeitspositie is het gevolg van het negatieve exploitatieresultaat en de investeringen in materiële vaste activa welke uit eigen middelen zijn voldaan.

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2000

ACTIVA

	31 december 2000	31 december 1999
<u>Vaste activa</u>		
<u>Materiële vaste activa</u>		
Inventaris	159	82
Decors, kostuums, rekwisieten		
Belichtingsmateriaal	pm	pm
	<hr/>	<hr/>
	159	82
<u>Vlottende activa</u>		
<u>Voorraden</u>		
Onderhanden activiteiten	252	40
<u>Vorderingen</u>		
Debiteuren	544	181
Voorschotten	43	46
Subsidies	495	485
Rekening-courant Pensioenfonds van het Balletwezen	685	625
Rekening-courant Stichting HNB Plus	120	65
Rekening-courant Stichting Het Muziektheater	863	822
Rekening-courant Stichting De Nederlandse Opera	64	-
Overige vorderingen	144	136
Overlopende activa	140	152
	<hr/>	<hr/>
	3.098	2.512
Liquide middelen	3.648	4.756
	<hr/>	<hr/>
	7.157	7.390
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

PASSIVA

	31 december 2000	31 december 1999
<u>Eigen Vermogen</u>		
Stichtingskapitaal	-	-
Algemene reserve	2.957	3.158
	<u>2.957</u>	<u>3.158</u>
	2.957	3.158
<u>Voorzieningen</u>		
Roostervrije dagen dansers	58	58
Aanpassing balletvloeren	250	250
Afvloeiingsverplichtingen	448	510
Schade decorcentrum en decors	146	204
Ziektekostenverzekering gepensioneerden	64	72
	<u>966</u>	<u>1.094</u>
	966	1.094
<u>Kortlopende schulden</u>		
Crediteuren	311	359
Belasting en premies sociale verzekeringen	370	263
Subsidies	-	300
Overige schulden	1.151	978
Overlopende passiva	1.402	1.238
	<u>3.234</u>	<u>3.138</u>
	3.234	3.138
	<u>7.157</u>	<u>7.390</u>
	7.157	7.390

2. FUNCTIONELE EXPLOITATIEREKENING

	<u>Begroting</u> 2000	<u>rekening</u> 2000	<u>rekening</u> 1999
LASTEN			
1. Beheerlasten: Personeelslasten	2.191	2.298	2.085
2. Beheerlasten: Materiële lasten	2.994	2.927	2.958
3. Activiteitenlasten: Personeelslasten	11.005	10.891	9.066
4. Activiteitenlasten: Materiële lasten	8.029	8.823	8.281
<i>Totale lasten</i>	24.219	24.939	22.390
BATEN			
5. Opbrengsten voorstellingen	4.261	4.713	4.800
6. Overige opbrengsten	400	461	575
7. Subsidies	19.069	19.317	18.918
8. Overige bijdragen	25	32	21
<i>Totale baten</i>	23.755	24.523	24.314
9. Rentebaten	100	215	139
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	- 364	- 201	2.063
10. Buitengewone lasten	0	0	300
EXPLOITATIESALDO	<u>- 364</u>	<u>- 201</u>	<u>1.763</u>

3. KASSTROOMOVERZICHT

	<u>2000</u>	<u>1999</u>
I. Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatie resultaat	- 201	1.763
Aanpassen voor:		
Afschrijvingen materiële vaste activa	35	33
Mutatie voorzieningen	- 128	- 1.713
	<hr/>	<hr/>
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	- 294	83
Mutatie in voorraden	- 212	- 15
Mutatie in vorderingen	- 586	- 124
Mutatie kortlopende schulden	96	715
	<hr/>	<hr/>
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	- 996	659
	-----	-----
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	- 112	- 39
Desinvesteringen materiële vaste activa	-	-
	<hr/>	<hr/>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 112	- 39
	-----	-----
III Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit langlopende schulden	-	-
Aflossing uit langlopende schulden	-	-
	<hr/>	<hr/>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
	-----	-----
Mutatie liquide middelen I – II – III	- 1.108	620
	<hr/>	<hr/>
Liquide middelen einde boekjaar	3.648	4.756
Liquide middelen begin boekjaar	4.756	4.136
	<hr/>	<hr/>
Mutatie liquide middelen	- 1.108	620
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

4. CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING

	begroting <u>2000</u>	rekening <u>2000</u>	rekening <u>1999</u>
LASTEN			
1. Lonen en salarissen	9.222	8.894	8.240
2. Sociale lasten	1.525	1.198	122
3. Pensioenlasten	607	674	891
4. Afschrijvingen op materiële vaste activa	65	35	33
5. Personele activiteitenlasten	1.320	1.799	1.413
6. Materiële activiteitenlasten	2.945	3.420	3.277
7. Overige bedrijfslasten:			
Huisvestingskosten	2.024	2.029	1.991
Kantoorkosten	612	623	832
Publiciteitskosten	982	1.204	824
Diverse personeelskosten	461	508	450
8. Bijdrage in Het Muziektheater (incl. TOM)	4.456	4.555	4.317
<i>Totale lasten</i>	24.219	24.939	22.390
BATEN			
Opbrengsten			
9. Publieksinkomsten	4.361	4.809	4.949
10. Sponsoring	300	250	25
11. Diverse inkomsten	0	115	401
Bijdragen			
12. Subsidies:			
Ministerie van OCenW	9.368	9.414	9.218
Gemeente Amsterdam	9.701	9.903	9.700
13. Overige bijdragen	25	32	21
<i>Totale baten</i>	23.755	24.523	24.314
14. Rentebaten	100	215	139
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	- 364	- 201	2.063
Buitengewone lasten	0	0	300
EXPLOITATIESALDO	<u>- 364</u>	<u>- 201</u>	<u>1.763</u>

5. ALGEMENE TOELICHTING

Aard van activiteiten

De stichting heeft ten doel de bevordering van de danskunst, statutair omschreven als volgt: het geven van balletvoorstellingen, alsmede balletmedewerkingen in operavoorstellingen; zulks vindt mede plaats door het zelf creëren van een omvangrijk balletrepertoire.

Algemeen

De jaarrekening is ingericht overeenkomstig de inrichtingsvoorschriften volgens het Handboek "Financiële verantwoording cultuursubsidies" van het ministerie van OCenW.

Vanaf 2000 worden de overige vorderingen/overlopende activa en de overige schulden/overlopende passiva gesplitst weergegeven. De vergelijkende cijfers over 1999 zijn overeenkomstig aangepast.

Subsidiëring

De stichting wordt op basis van budgetfinanciering gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, alsmede de Gemeente Amsterdam.

Door het Ministerie en de Gemeente wordt in het kader van het Kunstenplan, telkens voor een periode van vier jaar een budget (subsidie) subsidiabel gesteld. Inmiddels is de subsidiëring voor de periode 2001-2004 verlengd.

De subsidieverhouding is in het kader van de bestuursovereenkomst d.d. 27 februari 1987 tussen de beide subsidiënten bepaald door nominale bedragen.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Vaste activa

Materiële vaste activa

Inventaris

De inventaris wordt gewaardeerd op aanschaffingswaarde onder aftrek van voor de investeringen eventueel ontvangen bestemmingsgiften, de activa worden verminderd met lineair berekende afschrijvingen op basis van de economische levensduur.

Decors, kostuums, rekwisieten, belichtingsmateriaal e.d.

De aanschaffingen worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht in het jaar waarin de productie wordt uitgebracht.

Plottende activa

Onderhanden activiteiten

Deze worden gewaardeerd op inkoopprijs of lagere actuele waarden.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde, rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Passiva

Voorzieningen

Voorzieningen zijn geïdentificeerde toekomstige verplichtingen en dienen mede tot een gelijkmatige verdeling van lasten over de jaren heen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten en kosten

De opbrengsten bestaan uit entreegelden voor gegeven voorstellingen, aan derden in rekening gebrachte bedragen voor geleverde diensten alsmede alle overige aan enig jaar toe te rekenen baten.

De kosten betreffen de op het jaar betrekking hebbende kosten en afschrijvingen, met dien verstande dat aanschaffingen voor decors, kostuums, rekwisieten, belichtingsmateriaal e.d., met uitzondering van vooruitbetaalde productiekosten van de volgende jaren, direct geheel ten laste van de rekening van baten en lasten worden gebracht.

Onder subsidie Ministerie van OCenW en Gemeente Amsterdam is opgenomen de door de subsidiënten toegezegde bedragen.

6. TOELICHTING OP DE BALANS

Materiële vaste activa

Inventaris

	<u>2000</u>	<u>1999</u>
Boekwaarde per 1 januari	82	76
Aanschaffingen boekjaar	112	39
	<u>194</u>	<u>115</u>
Afschrijvingen boekjaar	35	33
	<u>159</u>	<u>82</u>

De afschrijvingen worden naar tijdsgelang, vanaf het moment van ingebruikneming van het actief, berekend en zijn gebaseerd op de volgende percentages:

Inventaris en inrichting: 10 – 25.

Aanschaffingen van vóór 1 januari 1998 kunnen in een aantal gevallen op basis van afwijkende percentages worden afgeschreven. De stichting Het Muziektheater heeft de eigen inventaris, die van de stichting en die van De Nederlandse Opera verzekerd voor een bedrag van f 110.318.000. De stichting draagt bij in de verschuldigde premie.

Geaccumuleerde aanschaffingen en afschrijvingen

	<u>aanschaffingen</u> <u>t/m 2000</u>	<u>afschrijvingen</u> <u>t/m 2000</u>	<u>boekwaarde</u> <u>ultimo 2000</u>
Inventaris en inrichting	470	311	159

Vorraden

Voorraad onderhanden activiteiten

Dit betreft de variabele kosten van voorbereidingen van producties en/of voorstellingen in 2001 e.v.

Voorschotten

	<u>2000</u>	<u>1999</u>
Voorschotten personeel	25	30
Overige	18	16
	<u>43</u>	<u>46</u>

Subsidies

Betreft het saldo nog te ontvangen subsidie 2000 van Gemeente Amsterdam f 495.000.

Overige vorderingen

	<u>2000</u>	<u>1999</u>
Recettes AUB	56	79
Rekening-courant omscholingsfonds	44	11
Overig	44	46
	<u>144</u>	<u>136</u>

Overlopende activa

	<u>2000</u>	<u>1999</u>
Vooruitbetaling overbruggingsregeling	-	55
Rente	60	71
Vooruitbetaalde ziektekostenverzekering	-	16
Overig	80	10
	<u>140</u>	<u>152</u>

Liquide middelen

Het totaal van de direct opeisbare saldi bij bankinstellingen beloopt per balansdatum f 2.613.000. Tevens loopt er een kortlopend deposito ad. f 1.000.000, welke vervalt per 13 februari 2001. Het rentepercentage bedraagt 4,7%.

Tevens loopt er een langlopende deposito ad. f 35.000, rentende 4,9% met vervaldatum 2 januari 2002.

Stichtingskapitaal

Het stichtingskapitaal bedraagt per 31 december 2000 f 75.

Algemene Reserve

	<u>2000</u>	<u>1999</u>
Stand per 1 januari	3.158	1.395
Toevoeging/onttrekking ingevolge bestemming resultaat	- 201	1.763
Stand per 31 december	<u>2.957</u>	<u>3.158</u>

Voorzieningen

Voorziening roostervrije dagen dansers

De voorziening voor roostervrije dagen dansers betreft de ultimo van het jaar door betrokkenen niet-opgenomen roostervrije dagen. De oude tegoeden zijn berekend en "bevroren" per ultimo 1992. In 2000 hebben zich in de voorziening geen mutaties voorgedaan.

Voorziening aanpassing balletvoeren

Het betreft een voorziening ten behoeve van investeringen in de vervanging van de balletvloeren in de balletstudio's. In 2000 hebben zich in de voorziening geen mutaties voorgedaan.

Voorziening afvloeiingsverplichtingen

Dit betreft een voorziening ten behoeve van bestaande aanspraken van in totaal 6 dansers op een afvloeiingsregeling over de periode 2001 tot en met 2005. Deze aanspraken zijn contant gemaakt op basis van een rekenrente van 3 %.

	<u>2000</u>	<u>1999</u>
Stand per 1 januari	510	1.869
Uitgaven boekjaar, gesaldeerd met bijdragen	- 11	253
Vrijval boekjaar	73	1.106
Stand per 31 december	<u>448</u>	<u>510</u>

Voorziening schade Decorcentrum en decors

De voorziening is gevormd om de schade te dekken, die op 28 oktober 1998 ontstaan is aan het Decorcentrum en aan de daar opgeslagen decors. In eerste instantie is getracht om de schade te verhalen middels de opstalverzekering resp. middels het aansprakelijk stellen van de firma Hillen & Roosen. Deze firma is verantwoordelijk voor het onderhoud aan het Decorcentrum. De verzekeraar heeft in 1999 een deel van de schade vergoed, terwijl de firma Hillen & Roosen zich in ieder geval garant heeft gesteld voor een bedrag van f 100.000. De aansprakelijkheidstelling van de firma Hillen & Roosen voor de resterende schade loopt nog.

	<u>2000</u>	<u>1999</u>
Stand 1 per januari	204	547
Vrijval reservering	-	343
Uitgaven boekjaar	58	-
Stand per 31 december	<u>146</u>	<u>204</u>

Voorziening ziektekostenverzekering gepensioneerden

Betreft voorziening ten behoeve van een bijdrage in de ziektekostenverzekering van gepensioneerden die in het verleden hiertoe een toezegging hebben gekregen. In 2000 is f 8.000 ziektekosten premies in mindering gebracht.

Kortlopende schulden

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>2000</u>	<u>1999</u>
Loonheffing	251	211
Omzetbelasting	34	12
Premies sociale verzekeringen	85	40
	<u>370</u>	<u>263</u>

Overige schulden

	<u>2000</u>	<u>1999</u>
Verschuldigde vakantiedagen	566	516
Vakantiegeldreservering	305	278
WAO-gat reservering	242	179
Overige	38	5
	<u>1.151</u>	<u>978</u>
	<u><u>1.151</u></u>	<u><u>978</u></u>

Overlopende passiva

	<u>2000</u>	<u>1999</u>
Salarissen	136	-
Vooruitontvangen abonnementsgelden	488	507
Opvoeringsrechten	65	118
Vooruitontvangen uitkoop tournee Brazilië	0	44
Nog te betalen honoraria	8	80
Overige	705	489
	<u>1.402</u>	<u>1.238</u>
	<u><u>1.402</u></u>	<u><u>1.238</u></u>

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

1. De stichting wordt op basis van een vierjarige periode, de zogenaamde Kunstenplanperiode, gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCenW) en de Gemeente Amsterdam. Door het ministerie van OCenW is voor de periode 2001 tot en met 2004 een totaalsubsidie van f 36.285.000 (beschikking 19 september 2000, loonpeil 2000) beschikbaar gesteld.
2. Tevens is door het Ministerie van OCenW een aanvullende subsidie verstrekt van f 300.000 per jaar voor de periode 2001-2004 (beschikking 6 december 2000).
3. Door de gemeente Amsterdam is een subsidie toegezegd voor de periode 2001 tot en met 2004. Per jaar worden afzonderlijke beschikkingen afgegeven. Voor 2001 is een subsidie toegezegd van f 10.181.000 (beschikking d.d. 8 maart 2001).
4. In 1999 is in verband met de schade d.d. 28 oktober 1998 aan het decorcentrum en de daar opgeslagen decors een bedrag van f 347.000 van de verzekeraar ontvangen.

Voor de resterende schade tot een bedrag van f 714.000 is de firma Hillen & Roosen (verantwoordelijk voor het onderhoud) aansprakelijk gesteld. Hillen & Roosen heeft de aansprakelijkheid niet aanvaard, de claim bij haar verzekeraars neergelegd en zich, los van de uitspraak van haar verzekeraars, bereid verklaard een bedrag van f 100.000 voor haar rekening te nemen.

Een gedeelte van de schade betreft schade aan decors van De Nederlandse Opera. De stichting heeft zich bereid verklaard om 25 % van de eventueel niet gedekte schade aan het decorcentrum voor zijn rekening te nemen.

5. Krachtens artikel 26.2 van het Bekostigingsbesluit Cultuuruitingen en artikel 8 van de Regeling Subsidies en Uitkeringen Cultuuruitingen bedraagt de reservering van de verleende subsidie van het Ministerie van OC&W over de kunstenplanperiode 1997-2000 ten hoogste 10% van het in de subsidiebeschikking van 2000 genoemde bedrag. Uitgaande van een minimaal eigen vermogen van nihil, is de reservering per 31 december 2000 f 183.000 hoger dan het genoemde maximum van 10%.

7. TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

Algemeen

De stichting draagt op basis van een verdeelsleutel bij in de kosten van de Technische Organisatie Muziektheater, exclusief de specifieke productiekosten. Het aandeel van de stichting is voor 2000: 17,4%. Dit resulteert in een bijdrage van f 4.513.000.

De toelichting wordt gegeven aan de hand van de functionele exploitatierekening. Afwijkingen van meer dan 5% tussen de begroting en de realisatie op totaalniveau per rubriek worden toegelicht.

Beheerlasten: Personeelslasten

	begroting <u>2000</u>	rekening <u>2000</u>	rekening <u>1999</u>
1.1 Directie	193	195	176
1.2 Personeel en Organisatie	323	334	351
1.3 Centrale Afdeling Financiën	340	362	326
1.4 Publiciteit en Marketing	580	643	528
1.5 Stafdiensten	372	366	332
1.6 Planning	99	129	94
1.7 Overigen	35	12	54
1.8 Overige personeelskosten			
1.8.1 Onkostenvergoedingen	20	14	24
1.8.2 Reiskostenvergoedingen	10	26	10
1.8.3 Wervingskosten	10	12	3
1.8.4 Bedrijfsarts	117	126	96
1.8.5 Cursussen en opleidingen	28	12	13
1.8.6 Kinderopvang	27	27	27
1.8.7 Ondernemingsraad	20	14	10
1.8.8 Overigen	17	26	41
Totaal	<u>2.191</u>	<u>2.298</u>	<u>2.085</u>

Het betreft het geheel van salarissen, sociale lasten, pensioenpremies, afvloeiingsverplichtingen en overige personeelskosten van de afdelingen die een beheersmatige taak hebben. De overschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt f 107.000 (5%).

Beheerlasten: Materiële lasten

	<u>begroting</u> <u>2000</u>	<u>rekening</u> <u>2000</u>	<u>rekening</u> <u>1999</u>
2.1 Huisvesting			
2.1.1 Huur	1.328	1.332	1.302
2.1.2 Bijdrage Het Muziektheater	556	570	558
2.1.3 Onderhoud: schoonmaak en gebouw	15	15	16
2.1.4 Onroerende zaakbelasting	30	26	27
2.1.5 Decoropslag Lankveld	70	68	68
2.1.6 Diversen	25	17	20
2.2 Kantoorkosten			
2.2.1 Porti, telefoon e.d.	82	65	62
2.2.2 Verzekeringen	60	50	40
2.2.3 Accountantskosten	57	57	55
2.2.4 Reis- en verblijfkosten	42	54	39
2.2.5 Representatiekosten	30	47	49
2.2.6 Kosten automatisering	75	61	99
2.2.7 Externe advieskosten	36	5	1
2.2.8 Kantoorbenodigdheden	73	50	62
2.2.9 Millenniumovergang	0	0	15
2.2.10 Diversen	52	12	120
2.2.11 Onvoorzien	100	171	170
2.3 Publiciteitskosten			
2.3.1 Algemene publiciteit	251	269	191
2.3.2 Interne communicatie en educatie	62	46	47
2.4 Afschrijvingen			
2.4.1 Afschrijvingen boekjaar	50	12	17
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
Totaal	2.994	2.927	2.958
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

De onderschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt f 67.000 (2%).

Activiteitenlasten: Personeelslasten

	<u>begroting</u> <u>2000</u>	<u>rekening</u> <u>2000</u>	<u>rekening</u> <u>1999</u>
3.1 Specifieke kosten			
3.1.1 Artistieke medewerkers			
3.1.1.1 Choreografie	200	267	198
3.1.1.2 Ontwerpers	135	146	113
3.1.1.3 Muzikale staf	169	238	186
3.1.1.4 Artistieke staf	65	212	148
3.1.1.5 Componisten	0	17	59
3.1.2 Uitvoerend personeel			
3.1.2.1 Dansers	40	64	93
3.1.2.2 Orkesten, dirigenten e.a.	571	712	501
3.1.2.3 Losse medewerkers per productie	61	116	35
3.1.2.4 Overig uitvoerend personeel	90	143	116
3.1.3 Nog toe te delen	50	0	0
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal specifieke kosten	1.381	1.915	1.449
3.2 Algemene kosten			
3.2.1 Artistieke directie	229	225	219
3.2.2 Artistieke medewerkers			
3.2.2.1 Muzikale staf	564	391	376
3.2.2.2 Artistieke staf	1.067	1.074	939
3.2.3 Uitvoerend personeel			
3.2.3.1 Dansers	7.369	6.889	6.526
3.2.3.2 Overig uitvoerend personeel	20	0	5
3.2.4 Voormalig personeel			
3.2.4.1 Voormalig personeel	163	138	90
3.2.4.2 Mutatie afvloeiingsverplichtingen	0	- 73	- 1.106
3.2.5 Overige personeelskosten			
3.2.5.1 Onkostenvergoedingen	179	175	164
3.2.5.2 Reiskostenvergoedingen	12	10	10
3.2.5.3 Overigen	21	66	52
3.2.6 Back-service verplichting	0	81	342
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal algemene kosten	9.624	8.976	7.617
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	11.005	10.891	9.066
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De onderschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt f 114.000 (1%).

Activiteitenlasten: Materiële lasten

	<u>begroting</u> 2000	<u>rekening</u> 2000	<u>rekening</u> 1999
4.1 Specifieke kosten			
4.1.1 Voorbereiding			
4.1.1.1 Materiële productiekosten	723	1.085	1.211
4.1.1.2 Huur repetitieruimtes	243	195	186
4.1.1.3 Reis- en verblijfkosten en transportkosten	176	300	193
4.1.1.4 Overige kosten	10	18	7
4.1.2 Uitvoering			
4.1.2.1 Zaalhuur	1.047	1.098	996
4.1.2.2 Opvoeringsrechten, huur muziekinstrumenten e.d.	566	465	389
4.1.2.3 Overige kosten	119	142	159
4.1.3 Publiciteit			
4.1.3.1 Productiegerichte publiciteit	504	882	571
4.1.3.2 Kosten programmaboeken e.d.	165	7	15
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal specifieke kosten	3.553	4.192	3.727
4.2 Algemene kosten			
4.2.1 Voorbereiding			
4.2.1.1 Video- en audioarchief	0	49	113
4.2.1.2 Overige kosten	5	4	107
4.2.2 Uitvoering			
4.2.2.1 Uitbesteed werk (TOM)	4.367	4.235	4.132
4.2.2.2 Bijdrage Muziektheater i.z. BTW-voordeel	89	99	118
4.3 Afschrijvingen			
4.3.1 Afschrijvingen boekjaar	15	23	17
4.4 Bijdragen in investeringen in Het Muziektheater	0	221	67
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal algemene kosten	4.476	4.631	4.554
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	8.029	8.823	8.281
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De overschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt f 794.000 (10%).

De hoger dan begrote uitgaven voor met name materiële productiekosten en productiegerichte publiciteit worden o.a. veroorzaakt doordat ten tijde van het opstellen van de begroting het repertoire voor met name het seizoen 2001-2002 nog niet vast stond.

De overschrijding op de reis-, verblijf- en transportkosten is met name veroorzaakt door de kosten voor de buitenlandse tournees ad. f 108.000. De kosten, en ook de opbrengsten, waren nog niet bekend en zijn buiten de begroting gelaten.

De lager dan begrote uitgaven voor programmaboeken worden veroorzaakt door het kosteloos aanmaken van de programmaboeken door een drukkerij.

Opbrengst voorstellingen

	begroting <u>2000</u>	rekening <u>2000</u>	rekening <u>1999</u>
5.1 Recettes	3.736	4.007	4.173
5.2 Partages/garanties/uitkoopsommen	525	528	426
5.3 Buitenlandse tournees	0	178	201
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	4.261	4.713	4.800
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De overschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt f 452.000 (11%).

De netto recettes zijn begroot op basis van 103 voorstellingen, gemiddeld f 41.400 per voorstelling. Werkelijk werden 115 voorstellingen gegeven, waarvan 9 in het buitenland. De gemiddelde recette in Nederland bedroeg f 43.000 (1999 begroot 93 voorstellingen, gemiddeld f 43.000; werkelijk 98 voorstellingen, gemiddeld f 51.000).

Overige opbrengsten

	begroting <u>2000</u>	rekening <u>2000</u>	rekening <u>1999</u>
6.1 Verkoop programmaboeken e.d.	100	84	124
6.2 Sponsorbijdragen	300	250	25
6.3 Verhuur/verkoop producties	0	0	14
6.4 Overige publieksinkomsten	0	12	24
6.5 Mutatie voorziening Decorcentrum en Decors	0	0	344
6.6 Diverse opbrengsten	0	57	44
6.7 TV- en CD vergoedingen	0	58	0
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	400	461	575
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De overschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt f 61.000 (15%).

Aanvullende toelichtingen

Bezoldiging directie

De directie van de stichting bestaat uit twee leden, een zakelijke en een artistieke directeur. De totale bezoldiging voor deze twee directieleden heeft in 2000 f 420.000 bedragen.

Personeel

Het aantal personeelsleden in vaste dienst (volledig en gedeeltelijk dienstverband) is per ultimo 2000: 114 (ultimo 1999 : 107). Voor verder informatie omtrent de formatie per afdeling wordt verwezen naar bijlage 2.

BIJLAGE 1

Overzicht aantal voorstellingen en bezoekers per productie

Productie	aantal voorstellingen					aantal bezoekers					
	totaal	MT	A'dam Elders	Den Haag	R'dam	Utrecht	Nederl. elders	betalend	vrij	totaal	MT
<u>Programma</u>											
<u>Seizoen 1999/2000</u>											
Programma 5	9	7		1	1			9.365	696	10.061	8.985
Programma 6	9	7		1	1			6.968	808	7.776	6.813
Programma 7	11	11						6.699	611	7.310	7.310
Van Manen	5		5					5.316	932	6.248	
Programma B	8					1	7	3.236	347	3.583	
Programma 8	5	5						4.172	571	4.743	4.743
Programma AAA	6	6						2.332	714	3.046	3.046
<u>Programma</u>											
<u>Seizoen 2000/2001</u>											
Programma 1	11	8		1		1	1	9.024	746	9.770	7.256
Programma 2	17	13		2	2			20.237	704	20.941	17.646
Programma A	10		1			1	8	6.506	612	7.118	
Programma 3	15	15						22.787	1.058	23.845	23.845
	<u>106</u>	<u>72</u>	<u>6</u>	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>16</u>	<u>96.642</u>	<u>7.799</u>	<u>104.441</u>	<u>79.644</u>
	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====

aantal bezoekers

A'dam Elders	Den Haag	R'dam	Utrecht	Nederl. elders
-----------------	-------------	-------	---------	-------------------

	516	560		
	398	565		

6.248

724 2.859

	916		839	759
	1.726	1.569		

751 895 5.472

6.999	3.556	2.694	2.458	9.090
-------	-------	-------	-------	-------

BIJLAGE 2

Personeelsbestand in fte's naar afdeling

	formatie	mensjaar Werkelijk 2000	in dienst ultimo	
	mensjaar begroot 2000		2000	1999
Directie en overige afd.	6,0	5,3	8	8
Marketing	5,5	4,9	6	6
Planning	0,8	0,8	1	1
Artistieke staf	9,2	8,8	12	10
Muzikale leiding	4,8	3,8	6	5
Dansers	<u>82,0</u>	<u>77,9</u>	<u>81</u>	<u>77</u>
	<u>108,3</u>	<u>101,5</u>	<u>114</u>	<u>107</u>
<u>Technische Organisatie MT</u> ^{a)}				
Directie TOM	1,0	1,0	1	1
Directie kostuums en				
Kap en grime	1,0	1,0	1	1
Secretariaat	3,0	2,4	3	3
Projecten en Planning	-	3,0	3	-
Onderhoudsdienst	16,8	18,5	22	21
Decoratelier	38,5	35,5	36	37
Kostuumdienst opera	35,4	27,3	39	33
Kostuumdienst ballet	9,4	9,6	10	11
Kap- en grimedienst	12,0	11,1	11	12
Rekwisietendienst	14,1	15,4	16	15
Avc dienst	9,0	8,4	9	9
Toneeldienst	64,3	59,1	60	62
Belichtingsdienst	42,5	38,9	40	38
Ondernemingsraad	<u>0,8</u>	<u>0,8</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
	<u>247,8</u>	<u>232,0</u>	<u>252</u>	<u>244</u>
<u>Centrale afdelingen</u> ^{a)}				
Centrale Afdeling Financiën	15,6	15,3	20	18
Personeel & Organisatie	8,6	8,5	11	10
Educatie	2,4	2,4	3	3
Automatisering	4,5	4,7	7	5
Productie- en voorstellingsleiding	<u>14,0</u>	<u>14,2</u>	<u>15</u>	<u>14</u>
	<u>45,1</u>	<u>45,1</u>	<u>56</u>	<u>50</u>

^{a)} De kosten worden als volgt verdeeld:

	DNO %	HNB %	MT %	totaal %
Centrale Afdeling Financiën	44,4	26,6	29,0	100
Personeel en Organisatie	47,5	30,2	22,3	100
Educatie	33,3	33,3	33,3	100
Automatisering	61,8	17,4	20,8	100
Technische Organisatie Muziektheater	61,8	17,4	20,8	100
Productie- en voorstellingsleiding	78,6	21,4	-	100